

LUND UNIVERSITY

Dendrokronologisk analys av Bondrumsgården i Skåne

Linderson, Hans

2008

Document Version:
Förlagets slutgiltiga version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Linderson, H. (2008). *Dendrokronologisk analys av Bondrumsgården i Skåne*. (Dendrorapporter i Lund; Vol. 2008:40). Lund University.

Total number of authors:

1

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

LUND UNIVERSITY

DEPARTMENT OF QUATERNARY GEOLOGY
KVARTÄRGEOLOGISKA AVDELNINGEN
HANS LINDERSON

15 Sep 2008

Nationella Laboratoriet för Vedanatomi och Dendrokronologi, rapport nr 2008:40
Hans Linderson

DENDROKRONOLOGISK ANALYS AV BONDRUMSGÅRDEN I SKÅNE

Uppdragsgivare: Karl-Magnus Melin, Knadriks kulturbygg, Gränsgatan 19, 291 59 Kristianstad
Org nr 4912033639

Område: Ö Skåne **Prov nr:** 78228-78252 **Antal prover/angivna träd:** 25

Dendrokronologiskt objekt: Manesed: 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11. Boningshuset: prov 12, 13, 14, 15,16,17. Östra längan: 18, 19 20,21.Höladan: 22 Södra längan: 23,24,25.

Resultat:

CATRAS Dendro nr:	Prov Nr : S	Träd slag	Antal radie/år	Splint (Sp) Bark (B) Vank. (W)	Datering av yttersta årsring i provet	Beräknat Fällningsår E(Efter) V(vinterhalv-året)	Trädets Egenålder uppskattn
78228	1	Ek	152	Sp 16, W	1800	V 1800/01	170-180
78229	2	Ek	137	Sp 13, W	1800	V 1800/01	170-180
78230	3	Ek	97	Sp 29, ej W	Ej datering	-	110-120
78231	4	Ek	82	Sp 1	1784	1801 ± 7	120-150
78232	5	Tall	64	Sp 48	Ej datering	-	100-130
78233	6	Tall	145	Sp 83, W	1808*	(1808/09)*	240-300
78234	7	Ek	71	Sp 8, ej W	1792	1801 ± 7	90-130
78235	8	Tall	60	Sp 42, W	Ej datering	-	70-80
78236	9	Tall	39	Sp 27, W	1822*	(1822/23)*	50-70
78237	10	Ek	91	Sp 10 W	1829	V 1829/30	120-130
78238	11	Ek	100	Sp 14, W	1829	V 1829/30	110-120
17239	12	Tall	22	>Sp 22,W	Ej datering	-	80-110
78240	13	Ek	104	Sp 13, W	1832	V 1832/33	140-160
78241	14	Ek	103	Sp 13, W	1832	V 1832/33	150-170
78242	15	Ek	93	Sp 13 nära W	1831	1832 ± 1	100-130
78243	16	Ek	98+2	Sp 24 nära W	1827+2	1832± 2	110-120
78244	17	Ek	101	Sp 13, W	1831	1832 ± 1	130-140
78245	18	Tall	81	Sp 52, ej W	1824	1829 ± 5	90-110
78246	19	Tall	54	Sp 43,ej W	Ej datering	-	70-100
78247	20	Ek	104-Lw	Sp 1, ej W	1813	1830 ± 7	120-130
78248	21	Ek	81-Lw	Sp 8,nära W	1829	1833 ± 2	100-110
78249	22	Al	62	Ej W	Ej datering	-	70-90
78250	23	Ek	122	Sp 12 nära W	1826	1832 ± 6	170-200
78251	24	Tall	74	Sp 47, W	Ej datering	-	90-110
78252	25	Tall	107	Sp 51, W	1823	V 1823/24	130-160

Information:

*Dateringar med asterisk är inte helt klarlagda och skall ses som, bästa förslag. Det rekommenderas att dessa inte påverkar objektets byggnadshistorik.

-Lw (late wood) delar av sommarveden saknas

V vinterhalvåret täcker egentligen tiden september till maj.

Sammanfattande beskrivning och diskussion av resultaten

En viss spridning av dateringarna har uppstått. Detta kan bero på att man har avverkat under flera år eller att yttersta årsringen närmast under bark (vankant) har saknats så att en bedömning har gjorts. Nedan förda sammanställning bygger på att man antar det snävast möjliga spann för de daterade stockarna inom delobjektet.

Manesed: Äldsta delen dateras till vinterhalvåret **1800/01** och har belagts med fyra daterade stockar varav två är tagna ur samma träd, prov 1 och 2. Enligt uppmätning är ”P1” den nedre stocken, tillsammans bildar de ett fint stamvirke på elva meter (sluten skog).

Övriga delen av västra längan dateras till **vinterhalvåret 1829/30** baserat på två ek prov, 10 och 11. Prov 8 och 9 som i fält har bedömts som komna ur samma träd har inte kunnat beläggas.

Boningshuset (stugan): **Vinterhalvåret 1832/33** inkluderande kapeträet i spisen.

Östra längan: Fällningsåret har inträffat **1831-1835**, vilket tre prover pekar på, prov 18, 20 & 21.

Höladan: Bindbjälken har trädslagsbestämts till **al (*Alnus sp.*)**.

Södra längan: Två av tre prover dateras, men visar olika ådrar. Den yngsta dateras till **1826-1838**. Det är möjligt att virket P25 har kommit till användning några år (förslagsvis nära tio) efter avverkningen.

Virke från samma område (provenienser):

Tallgrupp E: 18, 25

Ekgrupp D: 1, 2, 4, 7, 13, 14, 15, 16, 17, 20, 21, 23

Allt tyder på att virket är taget från närområdet.

Prover från gemensamt träd är, parvis: 1 & 2, 13 & 17, 14&15 (sannolikt), inte 18&19 som antagits.

Slutliga kommentarer angående Sporrakullas och Bondrums gårdar

En omfattande provtagning har gjorts på gårdarna med 33 respektive 25 prov. Detta har gett oss en klar bild av de olika byggnadsenheternas ålder. Med resultatet i hand kan man konstatera att något prov kunde undvaras på ekvirket men ytterligare prover på furuvirket skulle behövas (Bondrumsgården). Om gårdarnas olika enheter varit mer heterogena, d.v.s. uppvisat större åldersskillnad och fler byggfaser, hade även fler ekprover behövts.

Gårdarnas dendroprover har lagt grunden för nya dendrokronologiska dateringsserier, som redan under arbetet gjorde det möjligt att datera ett tidigare odaterat objekt, ett nedmonterat hus från Hässleholm (Västra Torups hembygdsförening insänt av Jimmy Juhlin Alftberg 2006-03-02) samtliga prover dateras till vinterhalvåret 1759/60. Vidare kan flera prover från en brokonstruktion vid Landskronas öster port härledas geografiskt till östra Skåne avverkat vinterhalvåret 1787/88.

Hans Linderson

Sölvegatan 12, S-223 62 Lund Tel. +46-46-2227891, 0738-448812

Fax +46-46-2224830

e-mail: Hans.Linderson@geol.lu.se

Faktura framställs senare av Lunds Universitet.
Mätresultaten kommer att bevaras på laboratoriet och utnyttjas i universitetets forskning.
Proverna kommer att ingå i RAÄ´s arkiv och förvaltas av laboratoriet.
Rapporter och andra skrifter angående de dendrokronologiska resultaten tas tacksamt emot.
Med hälsning och önskan om fortsatt samarbete.

Hans Linderson, Laboratorieföreståndare
Lunds Universitet
Laboratoriet för Vedanatomi och Dendrokronologi, Sölvegatan 12, 223 62 Lund
E-post: Hans.Linderson@geol.lu.se
Tel: 046-2227891 , 0738-448812